

Gemeenschappelijke Regeling Aquon Uitkomsten controle en overige informatie 2017

Rapportage aan het algemeen bestuur

Building a better
working world

Building a better
working world

Ernst & Young Accountants LLP
Prof.Dr.Dorgelolaan 14
5613 AM Eindhoven, Netherlands
Postbus 455
5600 AL Eindhoven, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 48 01
ey.com

Het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling Aquon
Postbus 328
4000 AH TIEL

Eindhoven, 30 maart 2018

Uitkomsten controle en overige informatie 2017

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Aquon. In het hoofdstuk Kernpunten uit onze rapportage vindt u een samenvatting van de belangrijkste uitkomsten van onze controle.

In de paragraaf Onze analyse van het resultaat 2017 van het hoofdstuk Uitkomsten jaarrekeningcontrole geven wij onze mening over de kwaliteit van het resultaat en significante transacties en/of ongebruikelijke mutaties op de balans of resultaatrekening.

De paragraaf Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle van het hoofdstuk Uitkomsten jaarrekeningcontrole biedt informatie over de gesignaleerde kernpunten van de controle en overige punten.

In de paragrafen daarna gaan we in op onze onafhankelijkheid en op onze conclusie met betrekking tot het jaarverslag.

REQ2309390/avm

De bijlagen bevatten informatie over onze werkwijze, de reikwijdte van de accountantscontrole en de eventuele inzet van deskundigen, de kwaliteit van de interne beheersorganisatie en de controleverschillen.

De huidige veranderingen in het accountantsberoep, mede geïnitieerd door onze beroepsgroep NBA, de politiek en de Autoriteit Financiële Markten (AFM), gericht op verbetering van de kwaliteit en versterking van de onafhankelijkheid, ondersteunen wij volledig. In dit verband onderstrepen wij het belang van het voeren van een open en eerlijke dialoog met u als lid van het algemeen bestuur. Dit vormt een essentieel onderdeel van het controleproces en van de corporate governance als geheel.

Het concept van dit verslag is d.d. 8 maart jl. ambtelijk besproken met de directeur en de Manager Financiën en Control.

Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Aquon.

Dit verslag is uitsluitend bestemd voor gebruik door het algemeen en dagelijks bestuur en mag niet door anderen worden gebruikt.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. B. Smeenk RA
Externe Accountant

100

Kernpunten uit onze rapportage

Kernpunt	Uitkomst
Oordeel ten aanzien van getrouwheid	Wij zijn voornemens om een goedkeurende verklaring te verstrekken bij de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Aquon. Dit houdt in dat naar ons oordeel de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Aquon een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva per 31 december 2017, in overeenstemming met de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen (BBVW).
Oordeel ten aanzien van rechtmatigheid	Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.
Geen bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van de Gemeenschappelijke Regeling Aquon gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT. Wij kunnen concluderen dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
Ongecorrigeerde controleverschillen	In totaal resteren in de jaarrekening 2017 geen ongecorrigeerde controleverschillen boven de overeengekomen rapporteringstolerantie met betrekking tot getrouwheid. Daarnaast bedraagt het totaalbedrag van de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten € 57.000. Voor een totaaloverzicht van de ongecorrigeerde controleverschillen verwijzen wij naar het hoofdstuk Controleverschillen in de bijlage.
Jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met het BBVW en bevat geen materiële inconsistenties met de jaarrekening	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig de BBVW is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de gemeenschappelijk regeling en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat.
Belangrijke voorwaarde: ongewijzigde vaststelling	Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat het algemeen bestuur de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van het resultaat 2017

Uw resultaat nader besproken

Het saldo van baten en lasten (na bestemming) over het jaar 2017 bedraagt nihil, ten opzichte van een begroot sluitend saldo van eveneens nihil. Dit is inherent aan de afgesproken systematiek waarbij de producten en diensten op basis van nacalculatie in rekening worden gebracht aan de deelnemers.

Het resultaat over 2017 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven.

Resultaat 2017 ten opzichte van de gewijzigde begroting			
Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking ten opzichte van de gewijzigde begroting
Totale lasten	21.579	21.952	373
Totale baten	20.494	21.086	592
Totaal saldo van baten en lasten	(1.085)	(866)	219
Vennootschapsbelasting	0	(5)	(5)
Mutaties in reserve	1.085	871	(214)
Gerealiseerd resultaat	0	0	0

Kwaliteit van het resultaat

In de jaarrekening is in de paragraaf Toelichting op de exploitatierekening in het begrotingsjaar" een analyse opgenomen van het resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting.

De posten met de belangrijkste en meest opvallende afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting binnen de exploitatierekening kunnen als volgt worden weergegeven.

Omschrijving afwijking	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
1.Salariskosten eigen personeel	818	
2. Personeel van derden		552
2. Uitbesteding analyses		996
3. Overige diensten door derden	201	
4. Onvoorzien	200	
5. Overige	110	
Totaal	1.329	1.548
Saldo afwijking ten opzichte van gewijzigde begroting	219	

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van het resultaat 2017

Begrotingsbeheer

De programmarekening van de Gemeenschappelijke Regeling Aquon bestaat uit twee programma's: het programma "Laboratorium" en het programma "Eigenaarsdeel". In het programma "Eigenaarsdeel" zijn de financiële consequenties opgenomen, welke samenhangen met het ombouwen van de organisatie op basis van de gemaakte strategische keuzes door het bestuur. Het programma "Laboratorium" betreft de reguliere activiteiten van Aquon. Met het scheiden van de kosten over twee programma's wordt getracht in het programma "Laboratorium" een zo transparant mogelijk beeld te geven van de werkelijke kosten van de (operationele) laboratorium activiteiten.

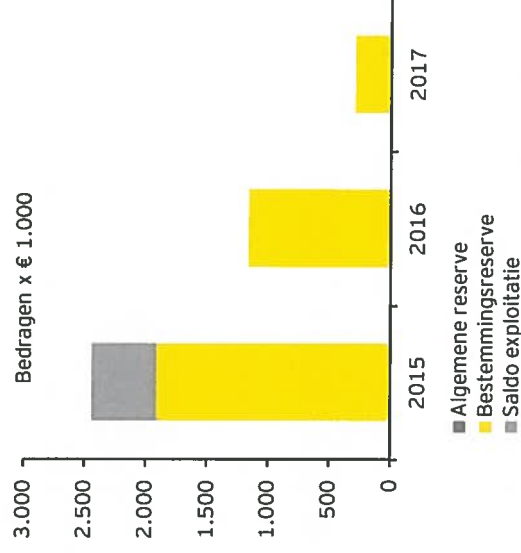
Zoals het overzicht op de voorgaande pagina laat zien, zijn er op onderdelen relatief grote verschillen tussen de begrote lasten (na begrotingswijzigingen) en de gerealiseerde lasten. Uit de toelichting in de jaarrekening blijkt dat deze grotendeels het gevolg zijn van een hoger gerealiseerd productievolume dan begroot (+ 7%).

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2017

Analyse van de financiële positie

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2017 volgens de jaarrekening € 0,3 miljoen en heeft zich vanaf 2015 als volgt ontwikkeld:

In lijn met de gemaakte afspraken kent de Gemeenschappelijke Regeling Aquon geen algemene reserve, ter afdekking van eventuele risico's. In 2015 heeft het algemeen bestuur een bestemmingsreserve ingesteld ter dekking van de kosten voor de beoogde ombouw van Aquon. In 2017 zijn de kosten betrekking hebbend op de ombouw van de Gemeenschappelijke Regeling Aquon (€ 0,9 miljoen) gedekt uit deze bestemmingsreserve, waardoor ultimo 2017 een bestemmingsreserve ter grootte van € 0,3 miljoen resteert. De kosten voor de ombouw van de Gemeenschappelijke Regeling Aquon dienen in de komende jaren gedekt te worden uit de resterende bestemmingsreserve en additionele bijdragen vanuit de deelnemers. U heeft hier reeds op voorgesorteerd in de begroting 2018.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2017

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf Weerstandsvermogen opgenomen, welke informatie bevat over de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2017 door Aquon is gevoerd. De belangrijkste risico's, welke door het bestuur worden onderkend zijn onder te verdelen in externe en interne risico's:

- ▶ Structurele externe risico's, zoals wijzigingen in externe regelgeving (milieu, arbo, cao, kwaliteitsregelgeving), het uittreden van een deelnemend waterschap, druk op tarieven als gevolg van toenemende concurrentie, afnemende productievraag, renterisico en externe financieringen.
- ▶ Structurele interne risico's, zoals inflexibele kostenstructuur (verhouding vaste versus variabele kosten), bezettingsverliezen (werkelijke productie lager dan begroot), uitval van interne experts, ziekteverzuim en aansprakelijkheidsclaims.

In lijn met de gemaakte afspraken houdt de Gemeenschappelijke Regeling Aquon voor het opvangen van deze risico's zelf geen vermogen aan. Eventuele tekorten voortvloeiend uit deze risico's worden gedekt door de deelnemers. Wij adviseren de deelnemende waterschappen rekening te houden met deze eventuele risico's en hiervoor een buffer aan te houden binnen het eigen vermogen.

Wij merken op dat de geïdentificeerde risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen niet in financiële zin zijn gekwantificeerd. Als reden hiervoor is aangegeven dat de kans van optreden en de impact zich moeilijk in laten schatten. Voor eventuele financiële risico's heeft Aquon wel een algemene post "onvoorzien" opgenomen. Er hebben zich in 2017 geen risico's voorgedaan waarvoor deze post aangesproken heeft moeten worden.

Wij adviseren het dagelijks bestuur om in toekomstige begrotingen en jaarstukken te komen tot een financiële kwantificering, zodat uw waterschappen hier ook rekening mee kunnen houden in de bepaling van hun weerstandsvermogen.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de gehanteerde grondslagen

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Naar onze mening zijn de door het dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Kwaliteit jaarverslag

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig de wet is opgesteld en verenigbaar is met de jaarrekening. Verder hebben wij vastgesteld dat de verplichte paragrafen zijn toegevoegd.

Waardering pand Breda

Eind 2017 heeft het management de waardering van het pand in Breda opnieuw geëvalueerd. Daarbij is aangehaakt op de waardering zoals bepaald door de nieuw aangestelde makelaar. Dit heeft geresulteerd in een aanvullende afwaardering van € 0,1 miljoen. Wij kunnen instemmen met deze inschatting van het dagelijks bestuur. Wel merken wij op dat de uiteindelijke verkoopopbrengst van het pand zeer afhankelijk is van het vinden van een juiste koper. Gezien het specifieke karakter van het pand is het vinden van deze juiste koper de afgelopen jaren lastig gebleken.

Beleid omtrent activeren, waarderen en afschrijven activa in 2017 geformaliseerd

Wij merken in ons accountantsverslag 2016 op dat de Gemeenschappelijke Regeling Aquon geen geformaliseerd beleid kent waarin de uitgangspunten zijn vastgelegd rondom het activeren, waarderen en afschrijven van activa. Wij hebben vastgesteld dat dit beleid medio 2017 is geformaliseerd in de "Verordening beleidsfunctie en verantwoordingsfunctie Aquon 2018", welke d.d. 26 juni 2017 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

Significante schattingsposten

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van het algemeen bestuur beoordeelde wij deze door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen. Wij kunnen ons met deze schattingen verenigen.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Afrekening op basis van productiepunten	Naleving Europese aanbestedingsregels
De afrekening tussen de deelnemers op basis van de gerealiseerde productiepunten is correct opgesteld en verwerkt in de jaarrekening Conform besluit van het algemeen bestuur worden de kosten vanaf boekjaar 2016 volgens de volgende verdeelsleutels toegerekend aan de deelnemers: - De vaste kosten worden verrekend op basis van de gemiddelde gerealiseerde productie van de afgelopen drie jaren voorafgaand aan het begrotingsjaar. Voor de jaren 2016 en 2017 gelden in afwijking hiervan de aantallen uit de "business case Aquon+ (2011)". Deze verdeelsleutel is dus op voorhand bekend en niet afhankelijk van werkelijke productieaantallen. - De variabele kosten worden conform het relatieve aandeel in de werkelijke jaarproductie (aantal ILOW-punten) van het betreffende jaar verdeeld. Deze verdeelsleutel is dus pas achteraf bekend, en vereist een controle op de juistheid van de productieaantallen in het boekjaar, inclusief de juiste toerekening hiervan aan de deelnemers. Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de productiepunten in materiële zin juist zijn geregistreerd en toegerekend aan de deelnemers. Daarnaast hebben wij vastgesteld dat de hieruit resulterende eindafrekening correct is verwerkt in de jaarrekening 2017.	Eén aanbestedingsdossier niet conform de Europese aanbestedingsregels aanbesteed. Aanbestedingsproces en rechtmatigheidscontrole voor verbetering vatbaar Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen of de inkopen daar waar noodzakelijk conform de Europese aanbestedingsregels zijn aanbesteed. Uit onze controle blijkt dat voor één inkooptraject de Europese aanbestedingsregels niet zijn nageleefd. De inkoopwaarde over 2017 van dit inkoopdossier bedraagt € 57.000, hetgeen wij als financieel onrechtmatig aanmerken. Dit betreft hetzelfde dossier, welke in 2016 ook als onrechtmatig is aangemerkt. In zijn algemeenheid merken wij op dat het aanbestedingsproces en de rechtmatigheidscontrole (zogenaamde inkoopanalyse) bij Aquon voor verbetering vatbaar zijn. Dit hebben wij ook in onze managementletter 2017 geadresseerd. De belangrijkste aandachtspunten daarbij zijn het consequent vastleggen van de overwegingen voor de gekozen aanbestedingsprocedure (bijvoorbeeld in een inkoopstrategie) en het contractbeheer. Daarnaast constateren wij dat de voorbereiding van de inkoopanalyse voor verbetering vatbaar is. Wij merken op dat het management acties in gang heeft gezet om te komen tot een verdere professionalisering van de inkoopfunctie binnen Aquon. Dit heeft voor de jaarrekeningcontrole 2017 voornamelijk niet geleid tot een doelmatigere controle.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Wet normering topinkomens (WNT)

Over 2017 voldaan aan de WNT; toelichting op de WNT in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2017 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Wij merken op dat naar aanleiding van onze controle slecht zeer beperkte bevindingen zijn geconstateerd, welke zijn gecorrigeerd in de definitieve WNT-toelichting in de jaarrekening 2017.

Kwaliteit beheersorganisatie

Overwegingen met betrekking tot fraude en het risico op management override

Fraude en de naleving van wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust zowel bij het algemeen bestuur als bij het dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Naleving wet- en regelgeving en overige

Gedurende de controle zijn geen significante punten signaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving of statuten, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin het algemeen bestuur in staat is haar taken te vervullen.

Kwaliteit beheersorganisatie

Bevindingen interne beheersing en automatisering

Interne beheersing

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2017 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

De belangrijkste financiële processen die wij binnen uw organisatie onderkennen zijn:

- ▶ inkoop en aanbesteding
- ▶ personeel
- ▶ registratie ILOW-punten
- ▶ automatisering

Wij merken volledigheidshalve op dat wij de werking van de interne beheersmaatregelen niet hebben getest. Ten aanzien van onze controleaanpak hanteren wij een volledig gegevensgerichte controleaanpak. Dit is mede ingegeven door de aangescherpte normen, waarbij wij veelal constateren dat de geïdentificeerde beheersmaatregelen onvoldoende zichtbaar vastliggen om hierop te kunnen steunen in het kader van onze jaarrekeningcontrole.

Voor onze bevindingen ten aanzien van de interne beheersing verwijzen wij naar de managementletter, welke wij separaat verstrekt hebben ten behoeve van het dagelijks bestuur.

Automatisering

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft echter geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Rechtmatigheidsbeheer

Bevindingen rechtmatigheidsbeheer

Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid

Bij onze controle op de rechtmatigheid hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- ▶ het rechtmatigheidsbeheer
- ▶ de begrotingsrechtmatigheid
- ▶ het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium
- ▶ de niet-financiële beheershandelingen

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Het algemeen bestuur autoriseert de begroting (en begrotingswijzigingen) en geeft daarmee toestemming voor de uitvoering van het beleid en de daarvoor benodigde middelen. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan het algemeen bestuur. Door een goede inrichting van de planning-en-controlcyclus zorgt het dagelijks bestuur er voor dat de begroting en budgetten worden bewaakt en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

Indien desondanks budgetten worden overschreden en niet meer gedurende het jaar kunnen worden voorgelegd aan het algemeen bestuur, is strikt genomen sprake van een onrechtmatigheid.

Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het algemeen bestuur geformuleerde beleid, deze wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten of kostenoverschrijdingen bij openeinde-regelingen. Deze overschrijdingen dienen te worden weergegeven in de jaarrekening en kunnen door het vaststellen van de jaarrekening alsnog door het algemeen bestuur worden geautoriseerd.

Rechtmatigheidsbeheer

Bevindingen rechtmatigheidsbeheer

Wij zijn nagegaan of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting. Wij constateren dat op lastenniveau de totale lasten ter hoogte van € 21.952.000 de gewijzigde begroting ter hoogte van € 21.579.000 overschrijden. De totale overschrijding van de lasten bedraagt € 373.000. Aangezien tegenover deze hogere lasten ook hogere baten (uit hoofde van een hogere productie) tegenover staan, telt deze begrotingsoverschrijding niet mee in het kader van de rechtmatigheid. Wij merken in dit kader op dat de gemiddelde productieprijs per LOW-punt gelijk is gebleven aan vorig jaar.

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door het algemeen bestuur geautoriseerde kredieten. Wij stellen vast dat er geen sprake is van kredietoverschrijdingen.

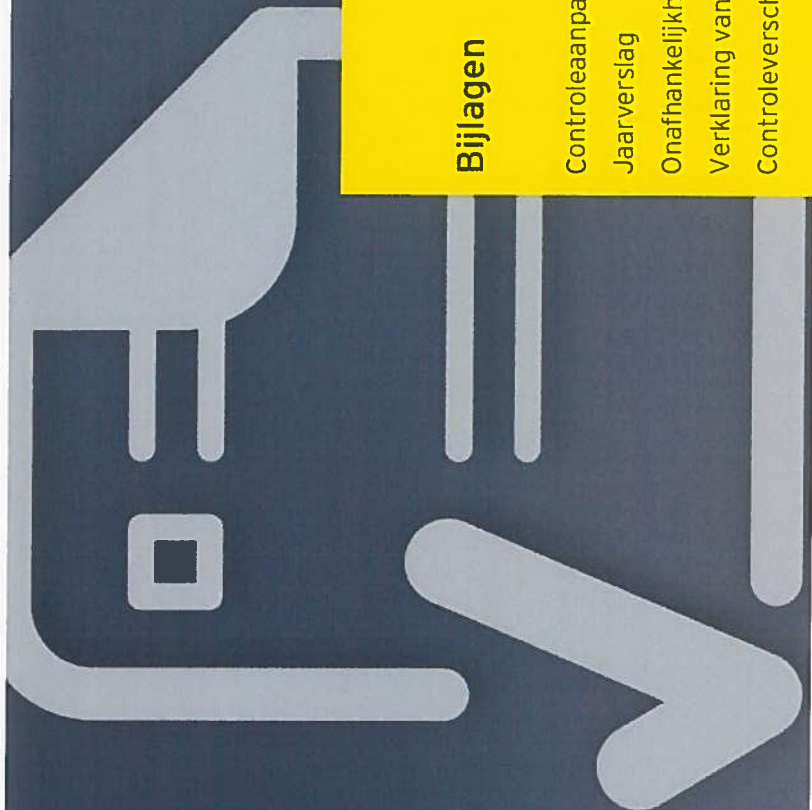
Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Er zijn geen bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen van het jaarverslag.

Bijlagen

Controleaanpak	17
Jaarverslag	19
Onafhankelijkheid	20
Verklaring van verantwoordelijkheden	22
Controleverschillen	24

Bijlage - Controleaanpak

Controleaanpak en -uitvoering

Controleaanpak en -uitvoering

Wij hanteren een volledig gegevensgerichte controleaanpak. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2017 onderkend:

- ▲ juiste kostenverdeling tussen de deelnemers
- ▲ rechtmatigheid van de aanbestedingen
- ▲ Overlopende posten in de jaarrekening
- ▲ WNT-verantwoording (gezien complexiteit en lage voorgeschreven materialiteit)

Wij rapporteren u over onze werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van onze aandachtpunten in dit accountantsverslag.

Bijlage – Controleaanpak

Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Het algemeen bestuur stelt de goedkeuringstolerantie vast, die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. De goedkeuringstolerantie is vastgesteld door het dagelijks bestuur en vervolgens ter besluitvorming gebracht van het algemeen bestuur.

Op grond van de jaarrekening 2017 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 220.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 660.000 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door het algemeen bestuur bepaald op € 44.000 (20% van de goedkeuringstolerantie).

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Inleiding

In het kader van onze controle van de jaarrekening is het onze taak om na te gaan of het jaarverslag voldoet aan de voorschriften van de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen (BBVW) en of het verenigbaar is met de jaarrekening, en ook om na te gaan of het jaarverslag, in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, geen materiële onjuistheden bevat.

Vereisten jaarverslag

Uw jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording, de paragrafen en overige gegevens. De Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen (BBVW) bepaalt nadere voorschriften voor het jaarverslag.

In overeenstemming met de omvang en complexiteit van de gemeenschappelijke regeling bevat het jaarverslag een evenwichtige en uitvoerige analyse van de financiële situatie op de verslagdatum, ontwikkelingen tijdens het boekjaar en inkomsten, alsmede een beschrijving van de risico's en onzekerheden. Daarnaast dient in het jaarverslag de verwachte gang van zaken te worden opgenomen.

Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Vanaf 1 januari 2014 is op alle assurance-opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de ViO, die wij hieronder hebben opgenomen betreffen:

1. Langdurige betrokkenheid
2. Samenloop van dienstverlening
3. Geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor Organisaties van Openbaar Belang (hierna: OOB's) vanaf 1 januari 2014 en kantoorroelatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders.

Op 17 juni 2016 is een gewijzigde ViO van kracht geworden vanwege de implementatie van Verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en (senior) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren.

Onze betrokkenheid in jaren laat het volgende beeld zien:

- drs. B. Smeenk RA betrokken sinds boekjaar 2016
- drs. M.J.F. van de Rijt betrokken sinds boekjaar 2016

Dit betekent dat de komende jaren nog geen sprake is van verplichte rotatie.

Wij brengen u tijdig op de hoogte van belangrijke teamwisselingen. Intern beschikken wij over overdrachtsprocedures, zodat u geen hinder ondervindt van een teamwisseling.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurance-diensten. Voor niet-OOB's, zoals gemeenschappelijke regeling Aquon, is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurance-dienst niet van materiële invloed is op het assurance-object. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assurance-dienst niet:

- ▶ subjectief of niet-routinematig is of;
- ▶ een verwerkwijze in het assurance-object ten gevolge heeft waarvan het assurance-team twijfelt of deze verwerkwijze passend is of;
- ▶ leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Geschenken en giften

Zoals met u is overeengekomen, informeren wij u hierbij over de door ons ontvangen respectievelijk verstrekte geschenken en persoonlijke uitgaven van gastvrijheid boven € 100. Deze zijn er niet geweest.

Bijlage - Verklaring van verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheid

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Aquon gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en het naleven van wet- en regelgeving (hierna: onregelmatigheden) berust zowel bij het algemeen bestuur als bij dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude en onregelmatigheden, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude en onregelmatigheden kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude en onregelmatigheden te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten of fraude bevat. Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt, zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden.

Bijlage - Verklaring van verantwoordelijkheden

Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 en 250 vereiste werkzaamheden, zoals brainstorming, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar het hoofdstuk Kwaliteit beheersorganisatie.

Letter of Representation

Wij vragen het dagelijks bestuur op datum van afgifte controleverklaring om een Letter of Representation. Afhankelijk van de specifieke situatie van de gemeenschappelijke regeling kunnen aan onze standaard Letter of Representation aanvullende paragrafen worden toegevoegd.

Bijlage - Controleverschillen

Overzicht van gecorrigeerde controleverschillen

Gecorrigeerde controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die de gemeenschappelijke regeling heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

Geen van de door ons geconstateerde verschillen overtreft de overeengekomen rapporteringstolerantie.

Bijlage - Controleverschillen

Overzicht van ongecorrigeerde controleverschillen

Ongecorrigeerde controleverschillen

Het hieronder opgenomen overzicht met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het dagelijks bestuur en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het dagelijks bestuur besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het dagelijks bestuur moeten worden gecorrigeerd. Echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het dagelijks bestuur om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten (totaal getrouwheid en rechtmatigheid) ad € 57.000 en onzekerheden ter hoogte van € 0 zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van respectievelijk € 220.000 en € 660.000.

De kwalitatieve factoren die hierbij in overweging zijn genomen, zijn:

- ▶ het effect op het resultaat voor en na bestemming;
- ▶ het effect op de balansposten, inclusief het eigen vermogen;
- ▶ het effect op significante toelichtingen, individuele items, subtotaal of totaal in de jaarrekening.

Wij lichten de ongecorrigeerde verschillen nader toe.

Ongecorrigeerde verschillen			
Post/omschrijving van de toelichting	Bedrag in €/ verwijzing naar regelgeving	Referentie in dit verslag	
-			
Totaal getrouwheidsfouten	-		
Aanbesteding niet in lijn met Europese aanbestedingsregels	57.000		
Totaal rechtmatigheidsfouten	57.000	Pagina 10	